

между Сливенъ и Турската граница, които ако вѣрваме на Гърцитѣ ще излязатъ чисто грѣцки.

Христо войвода, чиито дѣяния били свързани съ рускитѣ побѣди въ Сѣв. България, възможно е да имъ е съдѣйствувалъ съ своята чета около Сливенъ, както ще се види по-долу отъ движението въ Сливенско между 1810 и 1830 г.

Около срѣдата на XVIII-я вѣкъ сж се подвизавали Сливенскитѣ хайдути *Кула Колаузинъ* и *Арнаутъ Пеню*. За тѣхъ съвсѣмъ малко се знае. Първиятъ отъ тѣхъ, както се види отъ прѣкора му, ще е билъ по-рано дервентджия, а по-послѣ *колаузъ* (тѣлохранителъ) на нѣкой отъ турскитѣ представители на властѣта въ Сливенъ. Името *Кула* ще е по съзвучие на Калаузинъ, което въ Сливенъ се е произнасяло Кулаузинъ и даже Калаузянъ. Дружинитѣ на *Недка* войвода, па и тия на *Дамянъ Новоселчето* сж имали по „трима колаузина“ или „ясакчий“. *Кула Калаузинъ*, бидейки на турска служба, ще е билъ по-рано гонителъ на самитѣ войводи. Въ тая смисълъ той ще е сжщиятъ, който се възпява въ пѣсенъта за *Алтѣнъ Стоянъ* отъ Котелъ, като *Кула Байрактаръ*.)

Още по-малко се знае за *Арнаутъ Пеню*, сжщо родомъ отъ Сливенъ. Той не трѣбва да се смѣсва съ *Пею Буюклията*, ако и да е неговъ съвременникъ. Споредъ Зах. Стояновъ *Пею войвода* е отъ Козосмоде (Ново-Загорско).²⁾

Вѣроятно много по-стари отъ тѣхъ ще сж войводитѣ родомъ отъ Сливенъ *Стайко*, *Мартинъ* и *Радой*. Тѣ ще сж се подвизавали отдѣлно и въ разни врѣмена, но народния ни еносъ ги сдружава, и за тѣхъ се пѣе въ една и сжща пѣсенъ. Дружината имъ била отъ 200 души, съ главенъ войвода *Стайко*. Споредъ тая пѣсенъ³⁾, юнацитѣ отъ тая дружина, въ намѣрението да си взематъ баруть и куршуми отъ Сливенъ, прѣсторватъ се на свадбари и минаватъ презъ самия градъ. За булка избиратъ самия *Стойко*, защото билъ русъ:

Че щемъ през Сливенъ да минемъ,
Да минемъ йоламъ да идемъ,
Да купимъ куршумъ и баруть,

¹⁾ Искра, год. V, т. II, стр. 487. Ср. П. Хитовъ, въ негово Пътуване по Ст.-Планина, 1872.

²⁾ Зах. Ст. Четъ въ Бѣлг., 169; ср. пѣсенъта въ Искра IV, 596: *Пею Буюклията*. Дѣлата на *Кула Байрактаръ* и *Арнаутъ Пеню* сж засѣчени и отъ такива, моралната стойностъ на които е отнела извѣстността имъ между Сливенци като народни герои. Хитовъ погрѣшно пише че *Кула Байрактаръ* е турчинъ отъ Сливенъ.

³⁾ Димитровъ, кн Бѣлг., II, 210.